

İhracata rekor dayanmıyor. Türkiye'nin ihracatı, 2005 yılında yüzde 14,7 artarak 73 milyar 426 milyon 151 bin dolara ulaştı. Aralık ayında ise ihracat yüzde 7,9 artarak 7 milyar 284 milyon dolar olarak gerçekleşti. Böylece hem aylık hem de yıllık bazda Cumhuriyet tarihinin ihracat rekoru kırıldı. 2005 yılında en fazla ihracat yapan sektör yüzde 18,7'lik payla hazırgiyim ve konfeksiyon oldu. Sektörün ihracatı 13 milyar 708 milyon dolara ulaştı

İHRACAT ÇİFTE REKOR KIRDI

Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, 2005 yılı ihracatının 73,4 milyar dolara ulaştığını, aralık ayı ihracat rakamının ise 7,3 milyar dolarla Cumhuriyet Tarihi aylık ihracat rekorunu kırdığını açıkladı.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre 2005 yılı ihracatını değerlendiren Tüzmen, Türkiye'nin son üç yılda gerçekleştirmiş olduğu ihracatın yüzde 100'ün üzerinde bir artışla, 2005 yılı sonu itibariyle 73,4 milyar dolara ulaştığını söyledi. Aralık ayı ihracatının ise 7,3 milyar dolar olarak gerçekleştiğini belirten Tüzmen, Türkiye'nin, dünyanın en büyük 22. ihracatçı, 14. ithalatçısı olduğunu ve en yüksek ihracat artışlarından birisini gerçekleştirdiğini ifade etti. Tüzmen, 2005 yılı ithalatının 115 milyar dolar olmasının beklendiğini de sözlerine ekledi.

İHRACAT DEĞERLENDİRMESİ

Ankara Sheraton Otel'de Dış Ticaret Müsteşarı Tuncer Kayalar ile TİM yetkililerinin katıldığı "ihracat değerlendirme" toplantısında konuşan Tüzmen, ayrıca ihracat artış hızında oransal olarak bir yavaşlama yaşandığını belirterek, "Ancak, bu yavaşlama, ağırlıklı olarak dünya ekonomik konjonktüründe yaşanan gelişmelerle ilişkili" dedi. 2005 yılının ihracatçılar için kolay bir yıl olmadığını ve ihracat artış hızında oransal olarak bir yavaşlama yaşandığını kaydeden Tüzmen, ancak, bu yavaşlamanın ağırlıklı olarak dünya ekonomik konjonktüründe yaşanan gelişmelerle ilişkili olduğunu söyledi.

Tüzmen, global ticaret hacmi artışındaki yavaşlamanın yanı sıra en büyük pazar olan AB-15 ülkelerinin ithalatındaki daralma, dünya çelik talebi ile fiyatlarında yaşanan düşüş ve ihracatın yaklaşık yüzde 28'ini oluşturan tekstil-konfeksiyon sektörlerinde kotaların kalkması ile yaşanan rekabetin bu gelişmeleri oluşturduğunu anlattı.

İhracatın yüzde 85'ini oluşturan sanayi ürünleri ihracatının 2004 yılına göre yüzde 12,7 oranında artarak 62,2 milyar dolar seviyesine yükseldiği ve genel ihracat performansında belirleyici bir rol oynadığının görüldüğünü kaydeden Tüzmen, tarım ve madencilik sektörleri ihracatının 2004 yılına göre sırasıyla yüzde 27,4 ve yüzde 26,3 oranlarında artarak 9,7 ve 1,5 milyar dolar olduğunu söyledi.

İTHALAT RAKAMLARI

2005 yılı Ocak-Kasım itibariyle ithalatın bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9,1 artarak 104,5 milyar dolara ulaştığını ve yıl sonu itibariyle ithalatın 115 milyar dolar olmasının beklendiğini ifade eden Tüzmen, "İthalat artışı ile milli gelir, üretim artışı ve ihracat yakından ilişkilidir. Dolayısıyla, milli gelirin, sanayi üretiminin ve ihracatın arttığı yıllarda ithalatın da artması beklenen bir gelişmedir" dedi. Tüzmen, piyasa dinamiklerini bozucu etki yaratan ithalata yönelik ticaret politikası önlemlerinin etkin şekilde uygulandığını kaydederek, Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre, Türkiye'nin 2005 yılının ilk 6 ayında en fazla damping önlemi alan 4. ülke olduğunu hatırlattı.

CARİ AÇIK

Tüzmen, cari açığın büyümesinin temel olarak, mal ve hizmet ithalatının ihracatından daha hızlı artmasından kaynaklandığını ifade ederek, cari açık artışının dikkatle izlenmesi gereken bir gelişme olarak karşılarında durduğunu, ancak bu artışın bir başka yönünün de ihracatta yapısal bir dönüşüm

gerçekleşmesi olduğunu söyledi.

Dünya ticaretinde yüksek paya sahip, ileri teknoloji ihtiva eden ve sermaye yoğun sektörlerin ihracat içindeki paylarının hızla artmaya devam ettiğini belirten Tüzmen, şöyle devam etti:

"Geleneksel ihracat sektörlerimiz olan tarım ve tekstil-konfeksiyon gibi emek yoğun sektörlerden otomotiv, makine, kimya gibi yoğun ara malı kullanan sektörlere geçiş sürecinde, döviz kurları gibi çeşitli makroekonomik gelişmelerin de etkisiyle ara malı ithalatında bir sıçrama yaşanmıştır.

Benim öngörüm, iç piyasayı rahatlatacak ve rekabet gücünü yükseltecek tedbirler uygulamaya geçildikçe ve ara malı üreticilerimiz talepler doğrultusunda re-organize olarak üretim metotlarında gelişme kaydettikçe ara malı ithalatı üzerindeki baskının azalacağı yönündedir."

Tüzmen, dış ticaretin lojistik hale geleceğini belirterek, enerji desteği ve SSK prim desteği gibi konularda çalışmaların devam ettiğini, DFİF ve Eximbank kaynaklarının artırılması ve serbest bölgelerle ilgili düzenlemeler konusunda da ilgili bakanlarla mutabakata varıldığını söyledi.

YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

Tüzmen, ihracat politikası çerçevesinde yürütülen tüm çalışmaların koordinasyon zemininin ihracat stratejik planı olduğunu kaydederek, sistemli çalışmaların yürütüldüğünü anlattı.

Komşu ve Çevre Ülkelerle Ticareti Geliştirme Stratejisi, Afrika Ülkeleri ve Asya Pasifik Stratejilerinin uygulandığını kaydeden Tüzmen, tanıtım ve pazarlama etkinliklerinin sürdürüldüğünü, Turquality Projesi'ne yönelik stratejik planının oluşturulduğunu, fuarlara katılımın sağlandığını, ticaret ve alım heyeti programlarının düzenlendiğini söyledi.

Bakan Tüzmen, Türkiye için özel öneme sahip ve hedef pazarlar olarak belirlenen ülkelere ihracatın artırılması, çeşitlendirilmesi ve etkin tanıtım yapılabilmesi amacıyla pazara giriş projelerinin uygulanmaya başladığını kaydederek, zincir mağazalar tanıtım etkinliğinin uygulandığını, Moda ve Tekstil İş Kümesi Projesi'nin faaliyete geçtiğini de anlattı.

ÖNLEMLER

2005 yılından itibaren yerli sanayinin ithalat artışından zarar görmesini önlemek amacıyla, toplam 58 kategoride yer alan tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatının ülke ayrımı gözetilmeksizin kayıt altına alındığını ifade eden Tüzmen, fındık, antepfıstığı, doğaltaş, seramik, deri, el dokuma halıcılığı sektörlerinde oluşturulan tanıtım ve çalışma gruplarının da çalışmalarını sürdürdüğünü kaydetti.

Tüzmen, genel bütçeden ihracata yönelik devlet yardımlarına tahsis edilen kaynağın 3 yıllık bir süreçte kademeli olarak ihracatın yüzde 1'ine yükseltilmesine karar verildiğini hatırlatarak, bu süreçte önümüzdeki yıl için ayrılan kaynağın yüzde 43 artışla 500 milyon YTL olarak bağlandığını belirtti.

2006 İHRACAT TAHMİNİ 79 MİLYAR

Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, Ekonomik Program ve yürütülen makro ekonomik tahmin modellerine göre, 2006 yılına ilişkin ihracat tahmininin 79 milyar dolar olduğunu vurgularken, "tüm faaliyet ve projelerimizin katkısıyla bu rakamı rahatlıkla aşacağımızı ve ihracatımızda artık 80 milyar dolar üzerinde rakamları telaffuz edeceğimizi öngörüyoruz" dedi.

Türk ihracatçılarına güvendiğini ve ihracatçılarla beraber 2006 sonunda 80 milyar

dolarlık ihracat rakamına ulaşılacağına inandığını vurgulayan Tüzmen, "böylece 2010 yılında 100 milyar dolar hedefine doğru çok önemli bir aşamayı da geride bırakacağız" dedi. Şu anda tüm şehirlerden ihracat yapıldığını anlatan Tüzmen, "gönlümden geçen, ilçelerin de ihracata katılması... Kolay değil ama, imkansız da değil" dedi.

2006 PROJELERİ

Bakan Tüzmen, 2006 yılında, 250 civarında fuara katılım sağlanması, 13 ticaret heyeti, 60'ın üzerinde alım heyeti organizasyonu gerçekleştirilmesinin öngörüldüğünü kaydetti. Zincir mağaza etkinliklerine Amerika'dan Wal-Mart ve Almanya'dan Aldi gruplarının ekleneceğini anlatan Tüzmen, Turquality Projesinin ise Japonya pazarına yönelik genişletilerek tekstil dışındaki diğer sektörlerin projeye dahil edileceğini, mevcut komşu, çevre, Afrika ve Asya Pasifik bölgelerine stratejilerine Latin Amerika ve Kuzey Amerika ülkelerinin de ekleneceğini açıkladı.

Tüzmen, 2005 yılında tamamlanan iller bazında dış ticaret haritası projesi verileri kapsamında "il bazlı eylem planlarının" hazırlanacağını da söyledi.

Uluslararası arenada Türkiye'nin etkin şekilde varolması ve savunulması için faaliyetlerin devam edeceğine işaret eden Tüzmen, bu kapsamda bu yıl 42 Karma Ekonomik Komisyon (KEK) toplantısı ve birçok teknik düzeyli toplantı ile ikili ilişkilerin canlı tutulacağını, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) başta olmak üzere birçok uluslararası örgütün çalışmalarına iştirak edileceğini, özellikle tekstil ve giyim anlaşması sonrasında karşılaşılan sorunların DTÖ platformunda çözülebilmesi için ülke olarak konunun yakından takip edileceğini kaydetti. Devlet Bakanı Tüzmen, AB'ye katılım sürecinde müzakerelere hazırlık ve koordinasyon faaliyetlerine, çeşitli ülkelerle serbest ticaret anlaşması görüşmelerine de devam edileceğini vurguladı.

DIŞ TİCARET FİLMİ HAZIRLANACAK

Tüzmen, Bu yıl Türkiye ve ihraç ürünlerini tanıtıcı bir dış ticaret filminin hazırlanacağını, yurtdışında ticaret merkezleri açılmasına ilişkin mevzuatın yürürlüğe konulacağını kaydetti.

Pazara giriş kriterleri ve tarife dışı engel envanteri projelerinin de bu sene başlatılacağını ifade eden Devlet Bakanı, ayrıca sektörlere bir vizyon kazandırılması, koordinasyon sağlanması ve rekabet güçlerine katkı yapılması amaçlarıyla yazılım sektör toplantısı düzenleneceğini, makine sektör envanteri hazırlanacağını, uluslararası tekstil merkezi kurula-

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Oğuz Satıcı

73,4 milyar dolarlık ihracatla hedefi aştık

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Oğuz Satıcı, 2005'te ihracatın yüzde 14,7 artışla 73,4 milyar dolar olarak gerçekleşmesi üzerine, "Böylece sene başında 72 milyar dolar olarak belirlediğimiz hedefi aştık" dedi.

Sis nedeniyle İstanbul'dan uçağının kalkmaması nedeniyle Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, birlik başkanları ve bazı bürokratların katıldığı "İhracat Değerlendirme Toplantısı"na yetişemeyen TİM Başkanı Satıcı, toplantıda dağıtılan konuşma metninde, 2005 yılında gerçekleşmesi beklenen dış ticaret açığının 42 milyar dolar olacağının tahmin edildiğini, bu durumda ihracatın ithalatı karşılama oranının yüzde 62'lere kadar ineceğini kaydetti. Satıcı, toplam ihracatta sanayi sektörünün payının yüzde 84,7, tarımın payının yüzde 13,2, madencilik sektörünün payının ise yüzde 2,1 olarak gerçekleştiğini bildirdi. İhracatta aralık ayı verilerini değerlendiren Satıcı, mevcut şartlarda kârından ve kazancından fedakarlık yaparak çalışan ihracat sektörünün 2005'in son ayında düşük bir ihracat performansı sergilediğini, aylık bazda yakalanan rakamın rekor gibi görünse de ihracat artışının 12 aylık ortalamanın çok altında gerçekleştiğini ifade etti.

Satıcı, "Bizim için kurumlar kalıcı, yöneticiler ise gidicidir. Herkes toplumun ve refahın lehine politika ürettiği sürece yöneticilik yapabilir. Merkez Bankası Başkanı, ara malı ve yatırım malı ithalatının artışı iyi haberdir, diye konuşuyor. Halbuki Türkiye'de her ikisini de üreten önemli sayıda firma var. Üstelik bunlar yüksek oranda istihdam da sağlıyor. Şimdi bu sektörlerin maliyet ve kur seviyesi nedeniyle soğuması ve ithalata yerlerini terk etmeleri iyi haber midir? Ülke gerçeklerinden uzak yaşadığınız sürece gözden de uzaklaşırsınız" diye açıkladı.

Satıcı, hükümetin kendisine dikte ettirilen program çerçevesinde ekonomiyi AB ile müzakere tarihinin alınacağı 3 Ekim'e kadar ümitlerin üzerine yatırdığını savunarak, "Bize göre, vergilerden arındırılmış endekslerle yakaladığı enflasyon oranları sansasyonel değil. Halka ve üreticiye baktığınızda enerji ve yaşamsal mallarda ortalama yüzde 30 fiyat artışı olduğu gösteriliyor. Eskiden beri (enflasyon ile hayat pahalılığını birbirine karıştırmayın) diye söyledik durduk. Fakat hiçbir zaman bu iki olgu birbirinden bu kadar kopuk olmamıştı" dedi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Oğuz Satıcı

Satıcı, 2005 yılında ihracat sektörünün sıkıntılarının çok yerde dile getirilmesine rağmen, başta değerli YTL, enerji ve istihdam maliyetleri olmak üzere çeşitli olumsuzlukların, ekonomik büyümenin arkasındaki temel güç olan ihracatın yavaşlamasını beraberinde getirdiğini bildirdi.

cağını, kümeleme çalışmalarının da bir ön ihale duyurusuyla başlatılacağını açıkladı.

YURTDIŞI MÜTEAHHHİTLİK HEDEFİ

Yurtdışı müteahhitlik hedefi konusunda da bilgi veren Tüzmen, bu kapsamda 2006 yılında 12 milyar dolar, 2007'de 15 milyar dolar düzeyinde proje üstlenilmesinin hedeflendiğini belirtirken, şöyle konuştu:

"Kuzey Afrika'da Cezayir, Fas ve Libya, Ortadoğu'da özellikle Irak ve Körfez Bölgesi, kara Afrikası'nda Sudan ve çevresi, Kafkaslar, Türk Cumhuriyetleri ve Rusya başlıca hedef bölgelerimizdir. Firmalarımızın teminat mektubuna ilişkin sorunlarına çözüm getirmek üzere teminat mektubu risk havuzu oluşturulması çalışmaları yürütülecektir."

TÜRK EXİMBANK KREDİLERİ

Türk Eximbank'ın verdiği krediler konusunda da bilgi veren Tüzmen, Türk Eximbank'ın kendi dönemlerinde 10,5 milyar dolar kısa vadeli kredi kullandırdığını, yaklaşık yüzde 70'i KOBİ niteliğinde olan 4 bin 162 firmanın kredilendirildiğini söyledi. Türk Eximbank tarafından ihracatçılara günde ortalama 13 milyon dolar kredi kullandırıldığını belirten Tüzmen, 2003 yılından bugüne kadar YTL kredi faiz oranlarında yaklaşık 38 puana varan indirimler yapıldığını da kaydetti. Bu sene devlet yardımlarında Türk Eximbank'a ayrılan kaynağın artırılarak, Eximbank'ın orta ve uzun vadeli finansmana yönelmesinin sağlanacağını bildiren Tüzmen, "Önümüzdeki dönemde her 100 YTL'lik kaynağın 80 YTL'sini kredi olarak veren Eximbank'ın orta ve uzun dönemli finansmana ağırlık vermesi planlanmaktadır" dedi.

SERBEST BÖLGEDE VERGİ MÜJDESİ

2005 yılı Şubat ayından bu yana serbest bölgelerde gelir ve kurumlar vergisi muafiyetinin kaldırılmasına karşın, bölgeden yapılan ihracat ve ithalatta binde 5'lik kesintinin devam ettiğini hatırlatan Tüzmen, serbest bölgelerde çalışan firmanın iki defa vergilendirilmesine yol açan bu uygulamanın sona erdirilmesi için, Maliye Bakanlığı ile mutabata vardıklarını söyledi.

Tüzmen, "İhracatın desteklenmesi amacıyla, serbest bölgelerimizde çifte vergilendirme önlenecektir. Artık yapılan bu kesintiler, gelir ve kurumlar vergisine mahsup edilecektir" dedi.

Tüzmen, Dahilde İşleme Rejimi (DİR) uygulaması kapsamında 2005 yılının 11 ayı itibarıyla 103,9 milyar dolarlık ihracat için ithalatta gümrük vergisi ve KDV muafiyeti sağlandığını kaydetti.

DİR'in elektronik ortama aktarılması projesinin tamamlanarak ihracatçıların hizmetine sunulduğunu hatırlatan Tüzmen, 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren sadece elektronik ortamda yapılan başvuruların kabul edileceğini kaydetti.

Yıllık bazda ihracat rakamları

(TİM verilerine göre, 2004 ve 2005 yılında 1 Ocak-31 Aralık tarihleri arasında gerçekleşen yıllık ihracat rakamlarının sektörlere göre gelişimi bin dolar olarak)

Sektörler	2004	1 Ocak-31 Aralık 2005	Değişim (Yüzde)
I. TARIM	7,590,588	9,668,441	27.37
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	5,762,458	7,528,146	30.64
Hububat,Bakliyat,Yağlı Tohumla	1,694,460	2,220,692	31.06
Yaş Meyve ve Sebze	803,591	968,626	20.54
Meyve Sebze Mamulleri	784,294	866,424	10.47
Kuru Meyve ve Mamulleri	617,214	636,747	3.16
Fındık ve Mamulleri	1,221,411	1,928,987	57.93
Zeytin ve Zeytinyağı	135,725	307,476	126.54
Tütün	470,536	563,781	19.82
Kesme Çiçek	35,227	35,415	0.53
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	359,797	412,942	14.77
Canlı Hayvan,Su Ürünleri	359,797	412,942	14.77
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	1,468,332	1,727,354	17.64
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	1,468,332	1,727,354	17.64
II. SANAYİ	55,236,970	62,243,740	12.68
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	6,124,173	6,548,796	6.93
Tekstil ve Hammaddeleri	4,564,760	4,861,288	6.50
Deri ve Deri Mamulleri	1,039,216	1,017,172	-2.12
Halı	520,195	670,337	28.86
B. KİMYEVİ MADDELER	5,009,148	6,750,348	34.76
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	5,009,148	6,750,348	34.76
C. SANAYİ MAMULLERİ	44,103,649	48,944,595	10.98
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	13,095,495	13,708,378	4.68
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	10,804,011	13,059,464	20.88
Elektrik-Elektronik	6,085,426	6,964,028	14.44
Makine ve Aksamları	2,094,018	2,666,060	27.32
Demir ve Demir Dışı Metaller	9,219,323	9,439,541	2.39
Çimento ve Toprak Ürünleri	1,713,007	1,846,627	7.80
Değerli Maden ve Mücevherat	933,502	1,078,946	15.58
Diğer Sanayi Ürünleri	158,871	181,554	14.28
III. MADENCİLİK	1,199,074	1,513,969	26.26
Madencilik Ürünleri	1,199,074	1,513,969	26.26
TOPLAM	**64,026,635**	**73,426,151**	**14.68**